

N:o 45.

Ank. till Riksd. Kansli den 20 Mars 1877, kl. 2 e. m.

Utlåtande, angående dels afskrifning, dels förande inom linien af några i Riksgäldskontorets hufvudbok för närvarande bland tillgångarne upptagna poster.

(R. A.)

I Riksgäldskontorets hufvudbok upptagas för närvarande bland tillgångarne några poster, hvilka Fullmäktige i nämnda kontor ansett ej längre vara af beskaffenhet att kunna såsom kontorets verkliga tillgångar anses; på grund hvaraf ock Fullmäktige i en den 26 sistlidne Januari till Stats-Utskottet aflåten skrifvelse beträffande dem gjort nedan omförmälda framställningar.

Den första af nämnda poster utgöres af »folkskoleavgift för år 1871, kronor 19,482: 88». 1871 års Riksdag beslöt, med bifall till Stats-Utskottets Utlåtanden N:is 79 och 89, att i stället för den dittills till församlingarne öfverlätna folkskoleavgiften skulle under åttonde hufvudtiteln för år 1872 uppföras ett mot nämnda avgift svarande anslag, samt att den folkskoleavgift, som för år 1871 blefve debiterad och hvilken under år 1872 komme att inflyta, skulle till Riksgäldskontoret levereras. På grund häraf uppdebiterades i Riksgäldskontorets hufvudbok för år 1871 folkskoleavgiften till 575,000 kronor eller samma belopp, hvartill mantalspenningarne beräknades, enär dessa begge inkomstitlar utgingo efter samma grunder, eller 40 öre för man och 20 öre för qvinna.

Af den sålunda uppdebiterade afgiften för år 1871 inflöto:	
år 1872	kronor 551,081: 17,
» 1873	» 4,149: 71,
» 1874	» 286: 24,
och återstå alltså	» 19,482: 88,

hvilket sistnämnda belopp fortfarande i räkenskaperna balanseras såsom Riksgäldskontorets fordran.

Summa kronor 575,000: —.

Som emellertid, enligt 1873 års Riksdags beslut, de restantier å folkskoleafgiften, som från och med år 1874 i landtränterierna influtit, blifvit till Kongl. Statskontoret levererade, och Riksgäldskontoret, enligt § 43 i 1873 års reglemente, egt bekomma endast hvad *under år 1873* af folkskoleafgiften för år 1871 influtit, hafva Fullmäktige ansett häraf följa, att någon vidare inkomst å denna titel ej kan komma Riksgäldskontoret till godo, samt på grund häraf hemställt, att Stats-Utskottet behagade hos Riksdagen föreslå, det berörda såsom tillgång upptagna återstod af folkskoleafgiften för år 1871, 19,482 kronor 88 öre, må ur Riksgäldskontorets räkenskaper afskrifvas.

Då, äfven om någon del af ifrågavarande belopp sedan 1874 års början influtit eller ytterligare kan komma att inflyta, detsamma i allt fall, efter 1873 års Riksdags beslut, icke kommer Riksgäldskontoret, utan endast Statskontoret, till godo, lærer det ej vara lämpligt, att beloppet icke dess mindre fortfarande i Riksgäldskontorets räkenskaper upptages såsom en tillgång för detta verk; och Utskottet hemställer alltså,

l:o

att ifrågavarande, i Riksgäldskontorets räkenskaper såsom tillgång upptagna återstod, 19,482 kronor 88 öre, af den beräknade folkskoleafgiften för år 1871 må ur Riksgäldskontorets räkenskaper afskrifvas.

Af 1867 års kreditiv å 1,500,000 kronor till rikets försvar eller andra högst viktiga och angelägna ändamål blefvo, enligt Kongl. brefven den 24 September och 15 November 1867 samt den 10 Januari 1868, till und-

sättning i följd af inträffad missväxt lyftade sammanlagdt 1,030,000 kronor, hvilka medel under åren 1872, 1873 och 1874 till Riksgäldskontoret återbetalts.

Sedan likväl Kongl. Statskontoret i skrifvelse till Fullmäktige den 26 November 1874 uppläst, att af dessa kreditivmedel 169,905 kronor 96 öre för mycket af Statskontoret till Riksgäldskontoret inbetalts, beslöt 1875 års Riksdag, med bifall till Stats-Utskottets Memorial N:o 73, att nämnda belopp skulle i Riksgäldskontorets räkenskaper omföras från kreditivmedlen till undsättningsfonden. Härigenom uppstod ånyo en Riksgäldskontorets fordran för dessa kreditivmedel till belopp af 169,905 kronor 96 öre, hvilket belopp åter såsom tillgång uppfördes i 1875 års hufvudbok och allt sedermera balanserats.

Utaf nämnda summa hade, på sätt Stats-Utskottets vid 1868 års riksdag utlåtande N:o 51, jemfördt med Statskontorets nyssnämnda skrifvelse, gäfvit vid handen, 168,273 kronor 42 öre utbetalts såsom gäfvomedel utan återbetalningsskyldighet. Att vid sådant förhållande bokföra denna summa såsom en Riksgäldskontorets tillgång har syntts Fullmäktige mindre lämpligt; och på grund häraf hafva Fullmäktige, med förmälan att de i Riksgäldskontorets räkenskaper ej egde tillgång till en närmare utredning af förhållandet med ifrågavarande kreditivmedel, ansett sig böra på omförmälda 169,905 kronor 96 öre och deras fortfarande bokföring såsom en Riksgäldskontorets tillgång fästa Stats-Utskottets uppmärksamhet, till den åtgärd, Utskottet kunde finna förhållandet föranleda.

Såväl af ofvannämnda, utaf Fullmäktige åberopade handlingar som af räkenskaper, hvilka utaf Statskontoret hållits Utskottet tillhanda, har Utskottet inhemtadt, att af ifrågavarande 169,905 kronor 96 öre, på sätt ofvan förmäls, såsom gäfvomedel utan återbetalningsskyldighet, i enlighet med Kongl. Maj:ts föreskrifter, utbetalts

kronor 168,273: 42,	
af samma kreditivmedel hafva vidare såsom	
remisslage utgått	» 1,631: 15.
I afseende å återstående	» 1: 39,

hvilka antagligen likaledes utgöra vederbörande tillkommande remisslage, har någon utredning ej kunnat åstadkommas.

Summa kronor 169,905: 96.

Af ofvanstående framgår, att nämnda ej guldna belopp af 1867 års kreditiv, såsom dels utbetaladt som gäfvomedel och dels, så när som möj-

ligen på den obetydliga posten af 1 krona 39 öre, utgörande remisslage, ej kommer att återbetalas och i följd deraf ej heller fortfarande torde böra såsom en Riksgäldskontorets fordran balanseras. Utskottet hemställer fördenskull,

2:o

att ofvannämnda, bland Riksgäldskontorets tillgångar bokförda, lyftade medel å det vid 1867 års riksdag anvisade kreditiv för rikets försvar eller andra högst viktiga och angelägna ändamål 169,905 kronor 96 öre må ur Riksgäldskontorets räkenskaper afskrifvas.

Enligt Kongl. Brevet den 11 Augusti 1870 beslöt Kongl. Maj:t lyfta 1870 års till rikets försvar eller andra högst viktiga och angelägna ändamål beviljade kreditiv å 1,500,000 kronor, hvilket belopp ock å följande tider af Kongl. Statskontoret i Riksgäldskontoret uttogs, nemligen:

under Oktober	månad	år 1870	kronor	100,000: —
»	December	»	»	»	360,000: —
»	April	»	1871	» 763,000: —
»	Maj	»	»	» 277,000: —
Summa kronor					1,500,000: —

Hvarefter i Riksgäldskontorets hufvudbok såsom fordran uppfördes: år 1870 de 460,000 kronor, hvilka under samma år lyftats, och år 1871 hela det lyftade beloppet 1,500,000 kronor.

Med anordning den 15 Juli 1874 återlemnade Kongl. Statskontoret till Riksgäldskontoret en å berörda lyftade kreditivmedel uppkommen besparing af

kronor 89,554: 37.

Hvarefter i 1874 års hufvudbok såsom fordran utbalanserades och allt sedermera

såsom tillgång upptagits återstående

» 1,410,445: 63.

Summa kronor 1,500,000: —.

Af nämnda kreditivmedel hade Kongl. Maj:t den 11 Augusti 1870 för neutralitetens upprätthållande anvisat:

till landtförsvaret	kronor	737,000: —
och till sjöförsvaret	»	763,000: —

Summa kronor 1,500,000: —

Under förutsättning, att Riksgäldskontoret ej blefve för berörda belopp godtgjort, hafva Fullmäktige ansett sig böra framhålla, att det sammas fortfarande bokföring såsom en Riksgäldskontorets tillgång blefve vilseledande i afseende å kontorets verkliga ställning och därför äfven på dessa kreditivmedel 1,410,445 kronor 63 öre och deras fortfarande upptagande bland tillgångarne fästas Stats-Utskottets uppmärksamhet till den åtgärd, Utskottet kunde finna förhållandet föranleda.

Af 1875 års i Arméförvaltningen upprättade och i Kammarrätten utan anmärkning granskade hufvudbok för den del af 1870 års kreditivmedel, som lyftats för landtförsvaret, har Utskottet inhämtat, att någon del af nämnda medel i 1875 års kapitalräkning till år 1876 utbalansrats. 1876 års hufvudbok för de samma åter har ännu ej kunnat i Kammar-Rätten granskas.

Vid sådant förhållande och ehuru några återbetalningar af dessa kreditivmedel sannolikt icke äro att för Riksgäldskontoret förvänta, torde deras belopp för närvarande och innan de för dem afgifna redovisningar undergått föreskrifven granskning icke böra ur Riksgäldskontorets räkenskaper helt och hållet afföras, utan, intill dess sådan granskning egt rum, såsom i afseende å förut verkställda utbetalningar af dylika medel iakttagits, föras inom linien.

Utskottet hemställer således,

3:o

att Riksgäldskontorets fordran för lyftade medel af det vid 1870 års riksdag anvisade kreditiv för rikets försvar eller andra högst viktiga och angelägna ändamål, 1,410,445 kronor 63 öre, må i Riksgäldskontorets räkenskaper föras inom linien.

I händelse af bifall till hvad här ofvan blifvit föreslaget, torde

4:o

Utskottet få sig uppdraget att derom lemna Fullmäktige i Riksgäldskontoret behörig underrättelse.

Stockholm den 20 Mars 1877.

På Stats-Utskottets vägnar:

CARL EKMAN.
